

МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ
ІНСТЫТУТ ЖУРНАЛІСТЫКІ
ФАКУЛЬТЭТ ЖУРНАЛІСТЫКІ

Кафедра тэорыі і метадалогіі журналістыкі

елістратава марына міхайлаўна

**трансфармацыя вобраза беларускага пісьменніка ва ўмовах сучаснага
медыядыскурса**

Магістарская дысертацыя

спецыяльнасць 1-23 80 05 «Журналістыка»

Навуковы кіраўнік
Капцаў Уладзімір Анатольевіч
кандыдат філалагічных навук,
дацэнт

Дапушчаныя да абароны

«__» _____ 2016 г.

Заг. кафедры тэорыі і метадалогіі журналістыкі

_____ С.В.Дубовік

кандыдат філалагічных навук, дацэнт

Мінск, 2016

ЗМЕСТ

АГУЛЬНАЯ ХАРАКТАРЫСТЫКА ПРАЦЫ.....	3
УВОДЗІНЫ.....	6
Глава 1 Аўтарская стратэгія як складанае цэлае.....	9
1.1 Іміджавая мадэль прысутнасці сучаснага аўтара.....	9
1.2 Тыпалогія інстытутаў літаратурнай легітымнасці.....	23
Глава 2 Асоба Алеся Адамовіча як падмурак стварэння іміджу ў сучаснай беларускай літаратуры.....	35
2.1 Публіцыстычны дыскурс як адлюстраванне ідэі шасцідзясятніцтва.....	35
2.2 Дакументальны дыскурс як складнік ментальнага коду памяці.....	50
2.3 Аўтабіяграфічны наратыў у творчасці А. Адамовіча.....	67
Глава 3 Мадэліфікацыі медыявобраза сучаснага беларускага літаратара.....	77
3.1 Літаратурацэнтрычная стратэгія медыявобраза Л. Рублеўскай.....	77
3.2 Паліфанічнасць аўтарскай стратэгіі медыяіміджу А. Хадановіча.....	91
3.3 Стратэгіі прэзентацыі сучаснай беларускай крытыкі.....	105
ЗАКЛЮЧЭННЕ.....	116
СПІС ВЫКАРЫСТАНАЙ ЛІТАРАТУРЫ.....	119

АГУЛЬНАЯ ХАРАКТАРЫСТЫКА ПРАЦЫ

Аб’ём магістарскай дысертацыі складае 96 старонак. Колькасць скарыстаных крыніц – 92.

Ключавыя словы: АЎТАРСКІЯ СТРАТЭГІІ, МЕДЫЯДЫСКУРС, СУЧАСНЫ ЛІТАРАТУРНЫ ПРАЦЭС, АЎТАРСКІ ІМІДЖ, АЎТАРСКІ ВОБРАЗ, ЛІТАРАТУРНАЯ КРЫТЫКА, МАСАВЫ ЧЫТАЧ, СТРАТЭГІІ ПАПУЛЯРЫЗАЦЫІ, МАДЫФІКАЦЫЯ МЕДЫЯВОБРАЗА, ІМІДЖАВЫЯ СТРАТЭГІІ, ІНСТЫТУТЫ ЛІТАРАТУРНАЙ ЛЕГІТЫМНАСЦІ.

Аб’ект даследавання – функцыянаванне сучаснага беларускага літаратурнага працэсу ва ўмовах сучаснай інфармацыйнай прасторы і медыядыскурсу.

Мэта нашага праекта – рознабаковае даследаванне мадыфікацый аўтарскіх стратэгій у літаратурных і калялітаратурных складніках. Галоўным быў абраны **мета**д эксперыментальна-тэарэтычнага ўзроўню, у прыватнасці, індукцыі і дэдукцыі, аналізу і сінтэзу.

Вынікам навуковага даследавання стала акрэсленне і характарыстыка працэсу мадыфікацыі аўтарскіх стратэгій ад пачатку 70-ых (на прыкладзе Алеся Адамовіча) па сённяшні дзень, выяўленне тэндэнцый бягучага літаратурнага працэсу. Можна сцвярджаць, што аўтарская стратэгія – гэта складанае цэлае, якое змяшчае ў сабе дзве інтэнцыі: стварэнне тэксту і іміджу. Абодва ўзроўні існавання аўтарскай стратэгіі непарыўна звязаны і не існуюць адна без другой. Так, у сучасным беларускім літаратурным працэсе можна назіраць тэндэнцыю да засваення эстэтыкі постмадэрнізму масавай культурай. Рысы масавізацыі постмадэрнізму пранікаюць не толькі ў літаратурную, але ж і ў калялітаратурную сітуацыю. У межах аўтарскай стратэгіі стварэння тэксту функцыянуюць рысы калажнасці, трансфармацыі жанру, гульні, міфалагізацыі і стварэння альтэрнатыўнай гісторыі, інтэртэксту, самапрэзентацыі. Такія ж рысы назіраюцца і ў іміджавай стратэгіі аўтара. Каб прасунуць сваю творчасць, пісьменніку неабходна мець дакладна выбудаваную аўтарскую стратэгію. Тое ж самае тычыцца і крытыка. Дзеля прасоўвання крытычнага тэксту крытык стварае свой медыяімідж, які працуе на папулярызацыю літаратуры.

Праца выканана самастойна.

ОБЩАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА РАБОТЫ

Объем магистерской диссертации составляет 96 страниц. Количество использованных источников –92.

Ключевые слова: АВТОРСКИЕ СТРАТЕГИИ, МЕДИАДИСКУРС, СОВРЕМЕННЫЙ ЛИТЕРАТУРНЫЙ ПРОЦЕСС, АВТОРСКИЙ ИМИДЖ, АВТОРСКИЙ ОБРАЗ, ЛИТЕРАТУРНАЯ КРИТИКА, МАССОВЫЙ ЧИТАТЕЛЬ, СТРАТЕГИИ ПОПУЛЯРИЗАЦИИ, МОДИФИКАЦИЯ МЕДИАОБРАЗА, ИМИДЖЕВЫЕ СТРАТЕГИИ, ИНСТИТУТЫ ЛИТЕРАТУРНОЙ ЛЕГИТИМНОСТИ.

Объект исследования – функционирование современного белорусского литературного процесса в условиях современного информационного пространства и медиадискурса.

Цель нашего проекта – разностороннее исследование модификаций авторских стратегий в литературных и окололитературных составляющих. Главным был выбран **метод** экспериментально-теоретического уровня, в частности, индукции и дедукции, анализа и синтеза.

Результатом научного исследования стало определение и характеристика процесса модификации авторских стратегий от начала 70-ых (на примере Алесея Адамовича) по сегодняшний день, выявление тенденций текущего литературного процесса. Можно утверждать, что авторские стратегии – это сложное целое, содержащее в себе две интенции: создание текста и имиджа. Оба уровня существования авторской стратегии неразрывно связаны и не существуют отдельно. Так, в современном белорусском литературном процессе можно наблюдать тенденцию к освоению эстетики постмодернизма массовой культурой. Черты постмодернизма проникают не только в литературную, но и в окололитературную ситуацию. В рамках авторской стратегии создания текста функционируют черты коллажности, трансформации жанра, игры, мифологизации и создания альтернативной истории, интертекста, самопрезентации. Такие же черты наблюдаются и в имиджевой стратегии автора. Чтобы продвинуть свое творчество, писателю необходимо иметь четко выстроенную авторскую стратегию. То же самое касается и критика. Для продвижения критического текста критик создает свой медиаимидж, работающий на популяризацию литературы.

Работа выполнена самостоятельно.

GENERAL DESCRIPTION OF WORK

Volume master's thesis is 96 pages. The number of sources used –92.

Keywords: COPYRIGHT STRATEGY, media discourse, the contemporary literary process, IMAGE AUTHOR, AUTHOR'S IMAGE, literary critics, the general reader, PROMOTION STRATEGY MODIFICATION media image, image strategy, INSTITUTES OF LITERARY legitimacy.

The object of study –the functioning of the modern Belarusian literary process in the modern information environment and media discourse.

The aim of our project –versatile study modifications of copyright in literary and strategies okololiteraturnyh components. The **main method** was chosen experimental and theoretical level, in particular, induction and deduction, analysis and synthesis.

Results of scientific research was the identification and characterization of the modification process copyright policies from the beginning of the 70s (for example, Ales Adamovich) to the present day, revealing the current trends in the literary process. It can be argued that the author's strategy - a complex whole comprising a two intentions: the creation of text and image. Both levels of the existence of the author's strategies are inextricably linked and do not exist separately. Thus, in the modern Belarusian literary process can be observed trend towards the development of postmodern aesthetics of mass culture. Features postmodernism penetrate not only the literary but in okololiteraturnye situation. As part of the strategy of the author's text creation function collage features, transforming the genre, games, mythologizing and creating an alternative history, intertextuality, self-presentation. The same features are observed in the branding strategy of the author. To promote the creativity, the writer must have clearly built authoring strategy. The same applies to the criticism. To promote critical text critic creates its mediainidzh working on popularization of literature.

This work independentl.